

Список використаних джерел

1. Гула Л. Ф. Організована злочинна група – основа організованої злочинності / Л. Ф. Гула // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2015. – Вип. 1. – С. 365–376.
2. Жаровська Г. П. Структурно-організаційні особливості транснаціональних злочинних організацій в Україні / Г. П. Жаровська // Право і суспільство. – 2015. – № 1. – С. 209–214.
3. Організована злочинність – загроза національній безпеці України // Психологічні аспекти національної безпеки: організована злочинність : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 2010 р.). – Львів : ЛьвДУВС, 2010. – С. 3–10.
4. Настільна книга слідчого / [М. І. Панов, В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова та ін.]. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – Київ : Ін Юре, 2011. – 736 с.

Семеній Олександр Валерійович,
помічник адвоката

ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

Корупція становить серйозну загрозу процесу становлення України як демократичної та правової держави, а також національній безпеці. Для виконання міжнародних стандартів у цій сфері було прийнято антикорупційний пакет національного законодавства, створено спеціальні органи із запобігання та протидії корупції, серед яких Національне антикорупційне бюро України, Спеціалізована антикорупційна прокуратура й Національне агентство з питань запобігання корупції.

Актуальність теми дослідження зумовлена проблемою поширення корупції в Україні, що формує стійку тенденцію за роки незалежності нашої держави, чинить негативний вплив на економічний розвиток, інституційну спроможність, а також на більшість сфер суспільного життя.

Основними нормативно-правовими актами у сфері запобігання та протидії корупції є закони України «Про запобігання корупції» [1], «Про очищення влади» [2],

«Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки» [3].

В Угоді про асоціацію України та ЄС передбачено орієнтири для формування національної антикорупційної стратегії, а також реалізації її положень. Міжнародні стандарти у формуванні національної антикорупційної політики, успішні результати її впровадження є однією з основних умов для вступу до Євросоюзу й участі у проєктах співробітництва з ЄС. Напрямами реалізації такого курсу є реформування судової системи України, оновлення персонального складу органів влади на відкритій конкурсній основі, концептуальна зміна підходів діяльності правоохоронних органів, забезпечення відкритості та підзвітності діяльності органів державної влади тощо.

Процес розроблення, прийняття та ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС активізував законодавче врегулювання організаційно-правових засад формування антикорупційної стратегії. Власне гармонізація передбачила посилення інституцій, після завершення перехідного періоду – взаємний доступ до ринків державних закупівель у повному обсязі. У ст. 1 Угоди про асоціацію визначено спільні цілі України та ЄС, зокрема поступове зближення сторін на підставі спільних цінностей і тісних привілейованих зв'язків, а також поглиблення зв'язку України з політикою ЄС та її участь у програмах й агентствах. У ст. 6 зазначено, що «верховенство права, належне врядування, протидія корупції, різним формам транснаціональної організованої злочинності й тероризму, сприяння сталому розвитку та ефективній багатосторонності є головними принципами для посилення відносин між сторонами». У ст. 14 передбачено: «У межах співробітництва у сфері юстиції, свободи та безпеки сторони надають особливого значення утвердженню верховенства права й укріпленню інституцій усіх рівнів у сфері управління загалом та правоохоронних і судових органів зокрема. Співробітництво буде спрямоване на зміцнення судової влади, підвищення її ефективності, гарантування її незалежності та неупередженості й протидію корупції. Співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки буде відбуватися на підставі принципу поваги до прав людини й основоположних свобод» [4].

З часу ухвалення Антикорупційної стратегії на 2014–2017 роки найбільш якісно та повноцінно здійснено ті заходи, які, крім Антикорупційної стратегії, були включені до вимог Плану дій з лібералізації візового режиму з ЄС та до вимог МВФ.

На підставі аналізу стану виконання Державної програми з реалізації антикорупційної стратегії, який здійснили експерти Міждисциплінарного науково-освітнього центру протидії корупції Києво-Могилянської Академії «ACREC», було виявлено, що з 210 визначених завдань виконано 83, частково виконано або є такими, які виконують досі, є 65. Кінцевий термін виконання не настав для 17 завдань, ще 66 залишаються невиконаними попри настання кінцевого терміну [5].

Експерти дійшли висновку, що значна кількість виконаних завдань передбачали законодавчі зміни або прийняття підзаконних актів. Натомість заходи з практичної їх реалізації та належна імплементація законодавства залишаються проблематичними.

Формування національної антикорупційної стратегії загалом і в системі публічного управління зокрема має бути спрямоване, насамперед, на визначення завдань і цілей політики держави як складової євроінтеграційного курсу та виконання вимог Угоди про асоціацію [6].

В успішних демократичних країнах, наприклад Швеції, досягнуто такого високого рівня розвитку держави та правосвідомості громадян, що проблему корупції не розглядають як таку, що становить значну небезпеку для суспільства на сучасному етапі. Тому в таких країнах немає потреби в будь-яких спеціальних урядових програмах чи спеціалізованих державних органах протидії корупції. Отже, кінцевим результатом антикорупційної стратегії має бути не створення спеціалізованих антикорупційних органів й антикорупційного законодавства, а досягнення такого рівня сприйняття корупції, за якого її відсутність буде нормою повсякденного життя, а перелічені вище заходи стануть лише тимчасовим інструментом для досягнення цієї мети.

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції [Електронний ресурс] : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/48911>. – Назва з екрана.

2. Про засади антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки [Електронний ресурс]: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1699-VII. – Режим доступу: [http:// zakon4.rada.gov.ua/laws/ show/1684–18](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1684-18). – Назва з екрана.

3. Про очищення влади [Електронний ресурс]: Закон України від 16 верес. 2014 р. № 1699-VII. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1682-18>. – Назва з екрана.

4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: міжнар. док. від 27 черв. 2014 р. // Офіційний вісник України. – 2014. – № 75. – Т. 1. – Ст. 21–25.

5. Марчук А. Оцінка виконання антикорупційної стратегії: досягнення та проблеми / А. Марчук, О. Нестеренко // Аналітичне дослідження Міждисциплінарного науково-освітнього центру протидії корупції Києво-Могилянської Академії «ACREС». – Київ, 2017.

6. Соснін О. Про необхідність використання світового досвіду в боротьбі з корупцією у вітчизняній практиці / О. Соснін // Віче. – 2014. – № 1. – С. 17.

Сокиран Федір Михайлович, професор кафедри криміналістики і судової медицини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКІВ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Сучасні реформи, що тривають в Україні, стосуються майже всіх сфер економічного, суспільно-політичного та соціально-правового життя суспільства. Удосконалення системи державного управління в правоохоронній сфері має ґрунтуватися, передусім, на правовому механізмі регулювання діяльності, що охоплює як правове забезпечення, так і формування організаційних структур управління в системі органів охорони правопорядку та протидії злочинності.